

Δείγμα γήρατος ίσως, η κάποια συναισθηματική σχέση που αναπτύσσω, εσχάτως, με μερικά κτίρια. Πρώην ξενοδοχεία, εγκαταλελειμμένα βενζινάδικα, παρατημένες κατοικίες, ακόμα και αποθήκες. Όλα, όσα για κάποιο ανεξήγητο λόγο έχουν να ψιθυρίσουν κάτι. Άλλα, λαμπρά δείγματα αρχιτεκτονικής, άλλα αδιάφορα, αλλά όλα, κάτι να έχουν να αφηγηθούν. Μικρές αποδείξεις για αυτήν την πρόσφατη σχέση [εδώ](#) , [εδώ](#) , [κι' εδώ](#) .

Στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Πήγασου πρωτοπήγα στα τέλη του 20ου αιώνα, αρκετά προ Αττικής οδού, ως επισκέπτης, αφού η έδρα μας τότε ήταν στην [Κλεισθένους](#) . Οι πέριξ της Μπενάκη οδοί, ήταν ακόμα χωματόδρομοι. Δεν μπορώ να ισχυριστώ ότι ένιωσα οποιαδήποτε είδους έλξη για το κτιριακό συγκρότημα.

Την Ελλάδα τότε, την είχε πλήξει μόνον, το Τσουνάμι της απελευθέρωσης της Τραπεζικής πίστης και ο Σιμούν του Χ.Α.Α. Αργότερα θα ερχόταν ο Τυφώνας του ενιαίου νομίσματος, και η Θύελλα των Ολυμπιακών αγώνων, ώστε να συμπληρωθεί το καρεδάκι. Μεγαλεία. Θυμάμαι επίσης, ότι στις γιορτές του 2000 μας είχε καλέσει ο Πατριάρχης στα υπόγεια, εκεί που ήταν τα πιεστήρια, μας ευχήθηκε, μας είπε και δυο λόγια περί μη διαπλοκής.

Λίγα χρόνια αργότερα, αρχές καλοκαιριού του '08, η φύσκα εβασίλευε μα τα ρολόγια μέτραγαν ανάποδα. Τότε ξεκίνησα εργαζόμενος στην Μπενάκη. Σε εκείνο το μεγάλο κτίριο. Κατ' αρχάς στον περιστερώνα, ή κοτέτσι ή κάπως έτσι, στους στεγασμένους χώρους της ταράτσας, δηλαδή. Ωραία παρέα, όμορφες συνθήκες, ανεξαρτησία, λίγο ίντριγκα, οι γνωστές ανασφάλειες, που δεν τιμούσαν κάποια από τα φερόμενα και ως ρσενικά της εν λόγω επαγγελματικής παρέας, μα ξεπερνώντας τα μίζερα κομμάτια, ευχάριστη απασχόληση.

Το μεγάλο κτίριο δεν εμφάνιζε, ούτε έκρυβε κάτι το σαγηνευτικό, Φτιαγμένο όχι μονομιάς, είχε κάτι το δαιδαλώδες, εκεί που το παλιό συναντούσε το παλιότερο. Κατασκευασμένο στα πολύ πρώτα χρόνια της Αλλαγής, κουβαλούσε την προίκα της εποχής του, με τα εμφανή μπετά και την υπογραφή κάποιου που ήξερε από κατασκευές.

Καθώς οι εκδοτικές δουλειές πήγαιναν καλά, μεγάλωνε και αυτό ώστε να καλύψει τις ανάγκες της επέκτασης. Οι παλιοί εκεί μέσα έβαζαν ως διαχωριστική γραμμή την είσοδο της εταιρείας στο Χ.Α.Α. με τον ιδιοκτήτη, μέχρι τότε, να ενδιαφέρεται για όλα. Προ εισόδου περιέγραφαν το εργασιακό περιβάλλον ως τον παράδεισο του εργαζόμενου. Κατόπιν, σαν πεδίο ασκήσεων των μανατζαρέων. Δεν το γνωρίζω, το μεταφέρω μόνον, δεν το αμφιβάλλω όμως, διόλου.

Του Αγίου Νικολάου ανήμερα, μεγάλη του η χάρη, του '08, μετακομίσαμε στα υπόγεια. Εκεί που ήταν τα πιεστήρια. Εκεί που κάποτε ξετυλίγονταν τα ρολά από τα χαρτιά και έπεφταν τα μελάνια. Εκεί που μας είχε μιλήσει ο Πατριάρχης. Εκάτσαμε κάτι παραπάνω από δυο χρόνια. Στο ίδιο πλαίσιο. Κάποιοι δούλευαν, κάποιοι ρουφιάνευαν, τίποτα καινού. Στην πεπατημένη, όλα. Ωραία όμως.

Η αφελειά μου, με οδήγησε στο απονενομημένο διάβημα να μπουκάρω στο σεπαρέ του εκδότη - διευθυντή και να του προτείνω, να το κόψει αυτό το χαβαδάκι με το ρουφιανιλίκι, διότι θα έχει κακό τέλος για όλους. Εγώ τ' άκουσα. Μου αποκρίθηκε *«Να κοιτάς τη δουλειά σου και να μην ασχολείσαι με το μανατζιριαλ»*.

Μάαστα, μάαστα. Όταν ονομάζεις το ρουφιανιλίκι, μανατζιριαλ, οδεύεις επαγγελματικά στο ικρίωμα.

Και τότε ανεβήκαμε στον πρώτο όροφο. Σε εκείνα τα διαγώνια, πορτοκαλί κουτιά, ως δίποδα χάμστερ με τα καλώδια να τρέχουν μέσα σε σωλήνες. Εμπνευσμένα σχέδια, και πετυχημένες εκτελέσεις. Με το αζημίωτο υποθέτω, η μπάου χάος σχεδίαση. Η ύφεση είχε καταφθάσει, το χαρτί φτώχαινε, τα σάιτ ξεφύτρωναν όπως τα κυκλάμινα τον Σεπτέμβρη και οι περικοπές στά μιστά και στα μπλοκάκια σφύριζαν, όπως τα φορτωμένα μελτέμια τον Αύγουστο στο Αρχιπέλαγος. Δεν περνούσαμε καλά. Για την ακρίβεια, καθόλου καλά.

Με αυτά και με εκείνα, παραμοναί Χριστούγεννων του '11, μέρα Πέμπτη ήτο, σώθηκε το λαδάκι των προκομμένων. Μέσα από συμφωνίες κάτω από το τραπέζι, παραφωνίες και

αλληλοκαρφώματα, κατάφεραν να γίνουν αντιληπτοί στην oberkommando der Ethnos η οποία επιτέλους τους πήρε χαμπάρι και τους σκούπισε. Οι τρεις κίτρινες κάρτες, κοκκίνησαν, η πόρτα της εξόδου άνοιξε διάπλατα. Κλασσικό σενάριο εν ολίγοις.

Το αναφέρουν και τα αλμανάκ της δεκαετίας του '50 στο κεφάλαιο για τις εργασίες του πτηνοτρόφου κατά τον Δεκέμβριον μήνα. Το αντιγράφω: *«Αφού κρατήσωμεν όσα πετεινάρια κρίνομεν κατάλληλα δια την αναπαραγωγή, διαθέτωμεν τα υπόλοιπα μαζί με τα άλλα άχρηστα πουλερικά»*. Έγιναν όμως κι άλλα παρατάγουδα, εκτός Πηγάσου. Ο απατηθείς ρουφ φαλτσέτωσε νύκτωρ, τα ελαστικά ενός εκ των υπηρεσιακών οχημάτων του πρώην διευθυντού του (κατείχε τότε ο πρώην δυο - τρία, περ τουτ λα φαμιγ κι άλλο ένα για κάποιο γνωστό του). Άνεση λέμε. Επίπεδο και ομορφιές.

Το τοπίο καθάρισε, ήρθαν τρεις δουλευταράδες, το δακτυλίδι της διοίκησης πήγε σε κανονικά εργαζόμενο άνθρωπο, και από εκεί που οι αντιπάλοι θα άνοιγαν σαμπάνιες, το δύσμοιρο το C&D έφθασε να τυπώνει, να πουλά, να διαβάζεται και να εισπράττει, περισσότερα από όλους τους υπόλοιπους, παλιούς νέους και μελλοντικούς μαζί. Τα δώδεκα χρόνια φαγούρας, του εργασιομανή μουστάκια και του περιφανούς λοκατζή, έκλειναν τον κύκλο τους.

Αλλά από την άλλη, τα σύννεφα επύκνωναν. Κι έτσι ο όροφος σιγά μα σταθερά, άδειαζε. Είχε προηγηθεί το ethnos.gr το οποίο υπό την διεύθυνση του φίλτατου, αν και και βαθέως νεοφιλελέ πλην όμως καλλιεργημένου, Ιωάννου εκ Κοζάνης επήγαινε, παρά τα προβλήματα, μια χαρά. Μετοίκησαν στα πέρατα της νότιας πτέρυγας. Ακολούθως το Max. Τα ομορφόπαιδα που τότερχαν έφυγαν, αφού η έκδοση ανεστάλη. Μαζί τους και εκείνη η νόστιμη, μικρή ξανθούλα, που είχε σπουδάσει τα νομικά και χαραμιζόταν στο λάιφσφρτάιλ. Ενίστε συμβαίνει και το ανάποδο.

Μετά μας έφυγε το Εθνοσπόρ. Ανέβηκε απάνω στη ραδιοφωνάρα μας, που όταν μιλούσαμε ζωντανά με τον Sainz ή με τον πρόεδρο της ΕΛΠΑ(ς) ή της ΟΜΑΕ, έπρεπε να διακόψουμε, για να δώσουμε ημίχρονο στο ντέρμπυ παντσουτσουνιακός – τραχανοπλαγιά. Μοντέλο διοίκησης λέμε, και ο επικεφαλής του με λόγο, λίρα εκατό. Ευτυχώς, γιορτάδες ήταν πάλι, του 14, σταμάτησε το έργο και η ερτζιανή έκθεσή μας

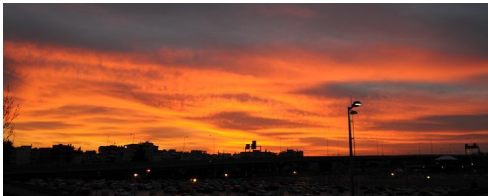
Κι' έτσι μείναμε μόνοι. Η σκόνη συσσωρευόταν στα πορτοκαλί κουτιά που είχαν αδειάσει. Τα καλώδια κρέμονταν από την οροφή σαν εντόσθια σφαγίων. Μπορούσαμε να φωνάζουμε όσο θέλαμε. Επειδή ήμασταν όμως λίγοι, τα παλικάρια από το παράπλευρο «Εθνος» έρχονταν και επειδή δεν μας έβλεπαν, νόμιζαν ότι δεν υπήρχαμε. Και έκαναν τα τηλέφωνα τους, τα ρεπορτάζ, από τα κινητά τους, μιλούσαν πάνω από τα κεφάλια μας. Ενοχλητικό. Εβαλα ταμπέλες. Τους σενιάρισα ένα κλουβί, με την ένδειξη τηλεφωνείο απόξω και τόξα

μην χαθούν στο δρόμο. Σε λίγους μήνες το έμαθαν. Συμμορφώθηκαν.

Ένα από τα πιο παραγωγικά τμήματα ήταν στα ισόγεια και στα υπόγεια. Τα μαστόρια με τα μπολντόρια. Ηλεκτρολόγοι, Υδραυλικοί, ξυλάδες, σιδεράδες ανέμιζαν το μπαϊράκι της δημιουργικής ανεξαρτησίας τους, στα δυτικά τελειώματα του μεγάρου, στο αγιάζι του χειμώνα, και στην κάψα του καλοκαιριού. Με μαγκιά χωρίς ύφος. Συνήθως στα πάνω πατώματα συνέβαινε το ανάποδο.

Ρε! Τάχε όλα το κτίριο μας. Γραφεία, μηχανήματα, ανθρώπους, πάθη, ταξικότητα. Μια μικρή πολιτεία. Ένα ολόκληρο Έθνος. Νομίζω ότι καταλαβαίνω, τι δεν είχε και δεν υπάρχει πιά.

Θα το νοσταλγώ, αν όχι για πάντα, σίγουρα για πολύ, έως ότου κάτσει πάνω του, μια πιο δυνατή μνήμη. Θα το θυμάμαι για τα όμορφα που δεν είναι λίγα. Τ' άσκημα, που είναι λίγα μα έντονα, θα τα απωθώ και θα τα ανακαλώ μόνον ως δυσάρεστο μάθημα. Θα το νοσταλγώ σαν το θυμάμαι εκείνες τις Παρασκευές, αργά το απόγεμα που το εγκατέλειπαν μόνο του, ή κάποια Σαββατιάτικα πρωινά που βρισκόμασταν και τα λέγαμε ήσυχα. Γιατί και τα κτίρια έχουν λαλιά. Εμείς δεν έχουμε ώτα. Συχνά ούτε και φώτα...

Θα θυμάμαι το φως τα απογεύματα, που ανέλπιστα ξετρύπαγε σκοτεινές γωνιές, τους ήχους που έβγαζε σαν φύσαγε, τον φίκο που κοσμούσε τον πρώτο όροφο, τις πρίζες στην υπόγα που φορτώναμε τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, την αποθήκη του Άρη, τις μοναχικές μας δύσεις με φόντο το τερματικό του μετρό. Θα το θυμάμαι από το θρόισμα των κωνοφόρων και τη λαλιά των κοτσυφιών στις ανοιξιάτικες ανατολές.

